

hij begreep, dat zij afbreuk zouden doen aan zijne voor- naamste liefhebberij: boeken verzamelen.

Nederland en Engeland stonden toen in Duitschland bekend als de landen, waar de wetenschap bloeide, tal van beroemde professoren en geleerden woonden, ver- maarde bibliotheken en verzamelingen, openbare en bij- zondere, gevonden werden. In Mei 1705 deed Zacharias Conrad von Uffenbach met zijne zuster en andere ver- wanten een reisje door ons land. Het was een plezier- reisje, dat bij hem echter het besluit deed rijpen om hier langer te vertoeven. Eerst vier jaren later volvoerde hij dit besluit, want eene reis, gelijk hij nu voor had, eischte langdurige voorbereiding. Hij teekende aan wat er op elke plaats te zien was, welke geleerden hij wenschte te bezoeken, enz. Of hij toen ook zich oefende in een kunstje, dat hem bij zijne bezoeken dikwerf te stade kwam, wij weten het niet, maar dat hij zonder er naar te zien en zonder dat de persoon, bij wien hij was, het bemerkte, op een papiertje dat hij in den zak had, kon opteekenen wat deze zeide, — dat wordt ons ten stelligste verzekerd door den heer J. G. Schelhorn, die zijn leven beschreven, en zijn reisjournalen voor de pers gereed gemaakt heeft.

Met zijne aantekeningen en met zijn jongeren broeder Johann Friedrich, dien hij meenam omdat deze teekenen kon en dus afbeeldingen maken, ging Uffenbach in December 1709 op reis. Hij bleef bijna anderhalf jaar uit, en dat hij veel en goed gezien heeft, daarvan ge- tuigen de omvangrijke cahiers, waarin hij getrouwelijk zijne aantekeningen schreef, en de meer dan 4000 boek- deelen, welke hij verzamelde en thuisbracht.

In 1718 deed hij nogmaals eene reis door de beide Nederlanden, met zijne vrouw, zijn broeder, zwager en stiefzoon, maar dit was, naar het schijnt, ook meer voor